

คำนำ

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตที่ก้าวหน้าในสังคม เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศชาติ ประเทศใดจะเจริญมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนในประเทศนั้น เพราะการศึกษามีส่วนช่วยในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ดังนั้น การศึกษาจึงนับเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งที่จะทำให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว และการจะจัดการศึกษาให้ดำเนินไปได้ด้วยดีนั้นนอกจากจะต้องมีการวางหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสังคมภายในประเทศแล้ว การเรียนการสอนภายในโรงเรียนยังนับเป็นสิ่งสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งอีกด้วย เพราะการจัดสภาพการเรียนการสอนที่ดีก็คือการจัดใหญ่เรียนมีประสบการณ์รอบคอบและมีความเจริญองงามทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมนั่นเอง

ในเรื่องการเรียนการสอน บุคลิกภาพเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จหรือไม่ เพราะเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าบุคลิกภาพมีอิทธิพลครอบคลุมกิจกรรมของมนุษย์ Adler และ Sullivan¹ ก็ได้เน้นไว้ว่าการศึกษารื่องของบุคลิกภาพจะช่วยให้เข้าใจหรือคาดคะเนพฤติกรรมในอนาคตของบุคคลได้ บุคคลใดจะมีลักษณะบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมอย่างไรในอนาคตย่อมเป็นผลสืบเนื่องมาจากบุคลิกภาพในปัจจุบันของบุคคลนั้น นั่นคือบุคลิกภาพในวัยเด็กย่อมมีผลต่อเนื่องไปสู่บุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่ วัยที่สำคัญหรือถือเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตก็คือวัยรุ่น Hurlock² กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็น

¹Calvin S. Hall and Gardner Lindzey, Theories of Personality (New York: John Wiley and Sons, Inc., 1967), pp. 116 - 127, pp. 134 - 155.

²Elizabeth B. Hurlock, Adolescent Development (New York: McGraw-Hill Book Company, Inc., 1949), p. 3.

วัยแห่งปัญหา และเป็นวัยที่มีความเครียดทางอารมณ์ ดังนั้นถ้าครูได้ศึกษาและมีความเข้าใจ เป็นอย่างดีเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนวัยรุ่นที่ตนสอนแล้ว ก็จะสามารถจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนได้ยิ่งขึ้น สิ่งใดที่เป็นปัญหาก็จะช่วยป้องกันและแก้ไขได้ทันที นอกจากนี้ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนวัยรุ่นอีกประการหนึ่งก็คือ ความเข้าใจในเรื่องบุคลิกภาพดังกล่าวจะช่วยให้ครูสามารถแนะนำนักเรียนในการเลือกแขนงวิชาเรียนให้เหมาะสม ในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม หรือเป็นหลักประกอบการพิจารณาเลือกอาชีพให้เข้ากับลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคนได้ด้วย

บุคลิกภาพ เป็นคำที่ได้ยินคุ้นหูและใช้กันอยู่เสมอ แต่จะให้คำจำกัดความให้แน่ชัดลงไปได้ยากที่สุดคำหนึ่ง อย่างไรก็ตาม นักจิตวิทยาหลายท่านได้พยายามศึกษาและให้ความหมายของคำว่า บุคลิกภาพไว้ต่าง ๆ กัน เช่น Allport³ ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นหมวดหมู่ของระบบทางจิตที่มีพลังในตัวบุคคล เป็นตัวกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล Hilgard⁴ กล่าวว่า บุคลิกภาพคือ แบบแห่งลักษณะของบุคคลและวิธีการแสดงออกซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล ส่วน Jung⁵ ถือว่าบุคลิกภาพแบ่งออกได้เป็น 2 มิติ (Dimension) คือมิติที่มักแยกตัวเมื่อเกิดความกดดันทางอารมณ์หรือที่เรียกว่า การเก็บตัว (Introversion) และมิติที่ชอบเข้าสังคมและชอบมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เรียกว่าการแสดงออก (Extroversion) นอกจากนี้ Flores⁶ กล่าวว่า บุคลิกภาพคือคุณลักษณะ

³Hall and Lindzey, op.cit., pp. 8 - 9.

⁴Ernest R. Hilgard and Richard C. Atkinson, Introduction to Psychology (4th.ed., New York: Harcourt, Brace and World, Inc., 1967), p. 462.

⁵Hall and Lindzey, op.cit., pp. 89 - 91.

⁶Tomas W. Flores, Fundamental in tests and Measurement (Manila: Abiva Publishing House, 1960), p. 128.

ต่าง ๆ ของบุคคล อันได้แก่ลักษณะทางกาย ทางสติปัญญา ทางกำลังใจ ทางสังคม และทางอารมณ์ และ Noll⁷ ได้ให้ความหมายไว้ว่าบุคลิกภาพคือคุณลักษณะในตัวบุคคลที่บุคคลอื่นสามารถตัดสินได้ว่าเขาเป็นอย่างไร ซึ่งรวมถึงผลรวมของอุปนิสัยและพฤติกรรม ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ ทักษะ ความสนใจ และปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่แสดงตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมด้วย จากความคิดเห็นของนักจิตวิทยาเหล่านี้อาจสรุปได้ว่า บุคลิกภาพคือทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นตัวบุคคล ซึ่งได้แก่ ลักษณะทางกาย สติปัญญา อารมณ์ ทักษะและความสนใจ ความเชื่อ ค่านิยม ความต้องการ ความวิตกกังวล การยอมรับตนเองและผู้อื่น การปรับตัว การเก็บตัวและการแสดงออก เป็นต้น

ดังนั้น การศึกษาเรื่องบุคลิกภาพจึงเป็นเรื่องที่มีขอบข่ายของการศึกษาได้อย่างกว้างขวาง และหลายท่านแล้วแต่ว่าผู้วิจัยจะสนใจศึกษาในด้านใด สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษามุขลักษณะในด้านที่เกี่ยวข้องกับลักษณะ 4 ด้านคือ ลักษณะการยอมรับตนเองและผู้อื่น ความวิตกกังวล การเก็บตัว-การแสดงออก และความต้องการ ทั้งนี้เพราะลักษณะทั้ง 4 ด้านดังกล่าวนี้มีความสำคัญต่อสภาพการเรียนการสอนอย่างยิ่ง กล่าวคือครูจะจัดหรือดำเนินการสอนให้เป็นไปได้อย่างไรเพียงไหนนั้นย่อมขึ้นอยู่กับว่าครูสามารถเข้าใจพฤติกรรมหรือลักษณะบุคลิกภาพเหล่านี้ของนักเรียนได้ดี และมากน้อยเพียงใด ดังที่มีความคิดเห็นและข้อสรุปจากผลการวิจัยของนักจิตวิทยาสนับสนุนข้อเท็จจริงนี้ไว้เป็นจำนวนมาก ดังจะไต่ถามมากล่าวเป็นแต่ละลักษณะดังต่อไปนี้

เกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพในด้านการยอมรับตนเองและผู้อื่นนั้น Roger⁸ เห็นว่าเป็นแกนของบุคลิกภาพ เป็นสภาพภายในที่ถ้าใครสามารถทำความเข้าใจได้ก็จะเป็นแนวทางไปสู่ความเข้าใจในพฤติกรรมของแต่ละบุคคล นั่นคือถ้าครูสามารถเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่แสดงออกได้อย่างดีแล้วก็จะสามารถสนองตอบพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กที่เกิดขึ้นได้อย่าง

⁷ Victor H. Noll, Introduction to Educational Measurement (Boston: Houghton Mifflin Company, 1957), p. 277.

⁸ Carl Rogers and Rosalind F. Diamond, Psychotherapy and Personality Change (Chicago: The University of Chicago Press, 1954), p. 132.

เหมาะสม ปัญหาในด้านการเรียนการสอนหรือการปกครองก็จะลดน้อยลงหรืออาจไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้

ในเรื่องความวิตกกังวล Lindgren⁹ ให้ความเห็นว่าความวิตกกังวลเป็นส่วนสำคัญของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และ Stien¹⁰ กล่าวว่าความวิตกกังวลเป็นศูนย์กลางของปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ พฤติกรรม การวิเคราะห์ และการรักษาทางจิต นักเรียนที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ย่อมจะเกิดมีปัญหาทางพฤติกรรมขึ้น และปัญหาทางพฤติกรรมที่ได้รับความสนใจมากที่สุดคือปัญหาอันเนื่องมาจากการปรับอารมณ์ไม่ได้ ทั้งนี้ Frandsen¹¹ กล่าวว่าไม่ว่านักเรียนจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะใดก็ตาม นักเรียนที่มีปัญหาทางอารมณ์จะมีความวิตกกังวลอยู่เสมอ ฉะนั้นถ้าครูได้มีโอกาสสู่ว่านักเรียนวัยรุ่นในความดูแลมีความวิตกกังวลหรือไม่ ในเรื่องใด และมากน้อยเพียงใด ก็จะสามารถค้นหาสาเหตุและช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำที่ดีแก่นักเรียนวัยรุ่นเหล่านั้นได้

สำหรับลักษณะบุคลิกภาพในด้านการเก็บตัว การแสดงออกนั้น Jung¹² ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การเก็บตัวและการแสดงออกมีอิทธิพลต่อการปรับตัวเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าบุคคลมีลักษณะ

---

⁹Henry C. Lindgren, Educational Psychology in Classroom (Tokyo: Charles E. Tuttle Company, 1950), p. 150.

¹⁰Maurice R. Stien and Others, Identity and Anxiety (Toronto: Collier-Macmillan Company, Ltd., 1967), p. 128.

¹¹Arden N. Frandsen, Educational Psychology (Tokyo: Kogakusha Company, Ltd., 1961), p. 410.

¹²ประมวล คิคคินสัน, ทฤษฎีจิตวิทยาว่าด้วยบุคลิกภาพ (พระนคร: โรงพิมพ์ศิริภักดิ์, 2511), หน้า 79 - 80.

ใดลักษณะหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียวหรือมากเกินไปไม่พอเหมือนกันแล้ว บุคคลนั้นย่อมประสบกับปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และอาจกลายเป็นโรคจิตไปได้ในที่สุด ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนและครูแนะแนวในฐานะที่มีความรับผิดชอบในการเตรียมและสร้างเสริมแบบแผนพฤติกรรมตลอดจนส่งเสริมความรู้และความสามารถให้แก่เด็กเรียน เพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงควรศึกษาและมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการเก็บตัวและการแสดงออกของนักเรียนที่ตนสอนไว้ด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อให้ได้สามารถจัดสภาพการเรียนการสอนและเตรียมนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมนั่นเอง

ส่วนความต้องการซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพนั้นก็นับเป็นตัวจักรสำคัญยิ่งในการก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ เพราะความต้องการทำหน้าที่เป็นแรงขับ และเป็นตัวกำหนดทิศทางแห่งความคิดและการกระทำของมนุษย์¹³ ถ้าปราศจากความต้องการแล้ว พฤติกรรมทุกอย่างก็อาจไม่เกิดขึ้น¹⁴ ดังนั้นทางหนึ่งที่จะช่วยให้ครูเข้าใจและสามารถทำนายพฤติกรรมนักเรียนวัยรุ่นได้ ก็คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะแห่งความต้องการของนักเรียนวัยรุ่นเหล่านั้นนั่นเอง นอกจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนวัยรุ่นนี้จะเป็นประโยชน์ในการตีความหมายและทำนายพฤติกรรมแล้ว ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ยังจะช่วยให้ครูสามารถจัดสภาพการเรียนการสอนและประสบการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนให้สนองความต้องการของเด็กได้ด้วย ทั้งนี้เพราะหลักจิตวิทยาวัยรุ่นกล่าวไว้ว่า ถ้ายังมีความต้องการที่ไม่ได้รับการสนองให้พึงพอใจเหลืออยู่มากเท่าใด โอกาสที่เด็กวัยรุ่นจะมีความสุข ก็จะยิ่งน้อยลง

¹³ Fred Mackinney, Counseling for Personal Adjustment (Boston: Houghton Mifflin Company, 1958), p. 53.

¹⁴ Jesse E. Gordon, Personality and Behavior (New York: The Macmillan Company, 1963), p. 33.

เท่านั้น¹⁵ ด้วยเหตุที่ความต้องการของเด็กวัยรุ่นมีความสำคัญดังกล่าว นักจิตวิทยาและนักการศึกษาผู้ซึ่งพยายามศึกษาพื้นฐานทางจิตวิทยาของโปรแกรมการศึกษาจึงได้กำหนดให้ความต้องการของเด็กและเด็กวัยรุ่น เป็นพื้นฐานในการเลือกประสบการณ์ ตลอดจนเนื้อหาวิชาที่จะจัดเข้าในหลักสูตร หลักสูตรที่คำนึงถึงความต้องการของเด็กเป็นสำคัญนั้น ความต้องการและวัตถุประสงค์ของการศึกษาจะเป็นสิ่งเดียวกันนั่นเอง วัตถุประสงค์ประการแรกของการศึกษาก็คือ เพื่อสนองความต้องการของเด็ก ฉะนั้น ครูผู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดประสบการณ์ในโรงเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา จึงจำเป็นต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับความต้องการของเด็กเป็นพื้นฐานในการกำหนดว่าประสบการณ์ชนิดใดในโรงเรียนที่เป็นที่พึงปรารถนาของเด็ก¹⁶

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาลักษณะบุคลิกภาพดังกล่าวแล้ว และจากการสำรวจการวิจัยต่าง ๆ ในประเทศไทย ได้พบว่ายังมีเคยมีผู้ใดศึกษาเรื่องเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นมาก่อนเลย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกทำการศึกษาเพื่อหาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น เพราะเห็นว่าเกณฑ์ปกตินี้จะ เป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษาของไทยเป็นอย่างยิ่ง ดังต่อไปนี้คือ

1. เกณฑ์ปกติที่ได้ จะแสดงถึงลักษณะเฉลี่ยของบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยในโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมวิสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เกณฑ์ปกติที่ได้ จะสามารถประมาณความแตกต่างของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นชายและหญิง
3. เกณฑ์ปกติที่ได้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นรายบุคคลได้
4. เกณฑ์ปกติที่ได้ จะสามารถประมาณลักษณะบุคลิกภาพของกลุ่มเด็กวัยรุ่น โดยที่ผลการสำรวจนักเรียนในแต่ละช่วงอายุสามารถนำไปประเมินได้กับเกณฑ์ปกติทั่วไป

¹⁵Hurlock, op.cit., p. 21.

¹⁶Morris L. Bigge and Maurice P. Hunt, Psychological Foundations of Education (New York: Harper & Row, 1968), pp. 230 - 231.

(National norms) หรือ เกณฑ์ปกติเฉพาะ (Local norms)

5. เกณฑ์ปกติที่ได้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับครู นักจิตวิทยาการศึกษา ผู้บริหาร การศึกษา และผู้แนะแนว ที่จะนำเอาผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การบริหารโรงเรียน การวางแผนปรับปรุง สภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะบุคลิกภาพ และเป็นเครื่องมือ ประกอบการวินิจฉัยและปรับปรุงแก้ไขเด็กเป็นรายบุคคล

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อหา เกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยในโรงเรียนรัฐบาลศึกษา สังกัดกรมวิสามัญศึกษาในจังหวัดพระนคร

2. เพื่อแสดงภาคตัดขวางของคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นชายใน แต่ละช่วงอายุเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานของเด็กวัยรุ่นชายรวมทุกช่วงอายุ และ ภาคตัดขวางของคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นหญิงในแต่ละช่วงอายุเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยคะแนนมาตรฐานของเด็กวัยรุ่นหญิงรวมทุกช่วงอายุในค่านต่อไปนี้

2.1 บุคลิกภาพทั่วไป

2.2 การยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่น

2.3 ความวิตกกังวล

2.4 การเก็บตัวและการแสดงออก

2.5 ความต้องการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งที่จะหา เกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยในจังหวัดพระนคร โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. โรงเรียนที่ใช้ในการศึกษานี้จำกัดเฉพาะโรงเรียนรัฐบาลศึกษา สังกัด กรมวิสามัญศึกษา ในจังหวัดพระนคร ที่มีชั้นเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษา

ปีที่ 5 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 8 โรงเรียน

2. ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 13 ปีบริบูรณ์ถึง 17 ปี 11 เดือน คือผู้ที่เกิดในระหว่าง พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2496 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน คิงกลาวข้างตน

3. ลักษณะบุคลิกภาพที่ศึกษาครั้งนี้หมายถึงเฉพาะลักษณะบุคลิกภาพในด้านต่อไปนี้คือ

3.1 ลักษณะบุคลิกภาพทั่วไปซึ่งสำรวจด้วยแบบสำรวจบุคลิกภาพทั่วไปที่ดัดแปลงมาจาก California Psychological Inventory (CPI) ของ Harrison G. Gough

3.2 การยอมรับตนเองและการยอมรับผู้อื่นซึ่งวัดด้วยแบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม Acceptance of Self and Others (ASO) ของ E. Berger

3.3 ความวิตกกังวลซึ่งวัดด้วยแบบสอบถามความวิตกกังวล (AI-E) ของ นายธงชัย จิวปรีชา

3.4 การเก็บตัวและการแสดงออกซึ่งวัดด้วยแบบสอบถามการเก็บตัวและการแสดงออก (AI-E) ของนายธงชัย จิวปรีชา

3.5 ความต้องการซึ่งวัดด้วยแบบสำรวจที่ดัดแปลงมาจาก Edwards Personal Schedule (EPPS) ของ Allen L. Edwards

4. การศึกษาเกณฑ์ปกติในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงการหาคะแนนมาตรฐานของลักษณะบุคลิกภาพที่ได้จากแบบสำรวจคิงกลาวข้างตนโดยถืออายุเป็นเกณฑ์

ขอสมมุติเบื้องต้น

ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นตัวแทนที่ดีที่สุดของประชากรทั้งหมด เพราะประชากรทุกคนมีโอกาสได้รับเลือกเท่า ๆ กัน

2. ตัวอย่างประชากรทุกคนทำแบบสำรวจด้วยตนเองโดยไม่ปรึกษากัน

3. แบบสำรวจทุกชุดที่ใช้เป็นแบบสำรวจที่สามารถวัดลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยได้จริงและไม่มีผลความลำเอียงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

คำจำกัดความ

บุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะโดยทั่วไป หมายถึงลักษณะต่าง ๆ ที่วัดด้วยแบบสำรวจที่แปลและดัดแปลงมาจากแบบสำรวจ California Psychological Inventory (CPI) ของ Harrison G. Gough ได้แก่ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance) ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Capacity for status) การวางตนในสังคม (Social presence) การยอมรับตนเอง (Self-acceptance) ความรู้สึกที่ตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Sense of well-being) ความรับผิดชอบ (Responsibility) การควบคุมตนเอง (Self-control) ความอดทน (Tolerance) การสร้างความประทับใจให้แก่ผู้อื่น (Good impression) ลักษณะร่วมที่พบในคนส่วนมาก (Communality) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Achievement via conformity) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากความเป็นตัวของตัวเอง (Achievement via independence) ประสิทธิภาพทางสมอง (Intellectual efficiency) ความยืดหยุ่นได้ (Flexibility) และความมีลักษณะของหญิง (Femininity)

2. การยอมรับตนเองและผู้อื่น หมายถึงลักษณะที่วัดได้ด้วยแบบสอบถามซึ่งดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม Acceptance of Self and Others (ASO) ของ E. Berger โดยมีความหมายของแต่ละลักษณะดังนี้

2.1 การยอมรับตนเอง หมายถึง การที่บุคคลสามารถและเต็มใจยอมรับลักษณะที่ตนเป็นอยู่หลังจากได้พิจารณาตนเองแล้ว

2.2 การยอมรับผู้อื่น หมายถึงการที่บุคคลสามารถและเต็มใจยอมรับลักษณะต่าง ๆ ของผู้อื่น

3. ความวิตกกังวล หมายถึงสภาวะที่บุคคลเกิดความกลัวในสิ่งไม่เป็นที่คิดว่าจะบังเกิดขึ้น และ/หรือกลัวในสิ่งที่ตนทำไปแล้วและคิดว่าไม่ถูกต้อง ซึ่งวัดได้ด้วยแบบสอบถามความวิตกกังวล ของนายธงชัย ชิวปรีชา

4. การเก็บตัวและการแสดงออก หมายถึงลักษณะที่วัดได้ควยแบบสอบถามการเก็บตัวและการแสดงออกของนายชงชัย ชิวปรีชา โดยมีความหมายของแต่ละลักษณะดังนี้

4.1 การเก็บตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ช่างคิด ไม่ชอบเข้าสังคม ซาเย็น ชอบใช้คำสั่ง เจริญ ไทรายแกผู้อื่น ก้าวร้าว สนใจในวงแคบ เก็บกด ซึ่ซลาดและมองโลกในแง่ร้าย

4.2 การแสดงออก หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับการเก็บตัว อันได้แก่ลักษณะของบุคคลที่รักสนุก ชอบเข้าสังคม สนใจในวงกว้าง กล้าหาญ และมองโลกในแง่ดี

5. ความต้องการ หมายถึงเฉพาะความต้องการทางจิต (Psychological needs) ที่วัดได้ควยแบบสำรวจความต้องการซึ่งแปลและคัดแปลงมาจาก Edwards Personal Preference Schedule ของ Allen L. Edwards อันประกอบด้วยความต้องการ 15 ประการ คือ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Achievement) ความต้องการยกย่อง (Deference) ความต้องการเป็นระเบียบ (Order) ความต้องการแสดงออก (Exhibition) ความต้องการปกครองตนเอง (Autonomy) ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น (Affiliation) ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น (Intraseption) ความต้องการขอความช่วยเหลือ (Succorance) ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance) ความต้องการยอมรับโทษ (Abasement) ความต้องการบวยเหลือผู้อื่น (Neuturance) ความต้องการการเปลี่ยนแปลง (Change) ความต้องการอดทน (Endurance) ความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ (Heterosexuality) และความต้องการก้าวร้าว (Aggression)

เด็กวัยรุนไทย

เด็กวัยรุนไทย หมายถึงนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 13 ปีบริบูรณ์ ถึง 17 ปี 11 เดือน คือ ผู้ที่เกิดในระหว่างปี พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2496 ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนรัฐบาลสหศึกษา สังกัดกรมวิสามัญศึกษาในจังหวัดพระนคร โดย

1. เด็กวัยรุนชายอายุ 13 ปี หมายถึง นักเรียนชายที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 13 ปีบริบูรณ์ ถึง 13 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. เด็กวัยรุ่นหญิงอายุ 13 ปี หมายถึง นักเรียนหญิงที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 13 ปีบริบูรณ์ ถึง 13 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เด็กวัยรุ่นชายอายุ 14 ปี หมายถึง นักเรียนชายที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 14 ปีบริบูรณ์ ถึง 14 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับ 2
4. เด็กวัยรุ่นหญิงอายุ 14 ปี หมายถึง นักเรียนหญิงที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 14 ปีบริบูรณ์ ถึง 14 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับ 2
5. เด็กวัยรุ่นชายอายุ 15 ปี หมายถึง นักเรียนชายที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 15 ปีบริบูรณ์ ถึง 15 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับ 3
6. เด็กวัยรุ่นหญิงอายุ 15 ปี หมายถึง นักเรียนหญิงที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 15 ปีบริบูรณ์ ถึง 15 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับ 3
7. เด็กวัยรุ่นชายอายุ 16 ปี หมายถึง นักเรียนชายที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 16 ปีบริบูรณ์ ถึง 16 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับ 4
8. เด็กวัยรุ่นหญิงอายุ 16 ปี หมายถึง นักเรียนหญิงที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 16 ปีบริบูรณ์ ถึง 16 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับ 4
9. เด็กวัยรุ่นชายอายุ 17 ปี หมายถึง นักเรียนชายที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 17 ปีบริบูรณ์ ถึง 17 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
10. เด็กวัยรุ่นหญิงอายุ 17 ปี หมายถึง นักเรียนหญิงที่มีอายุอยู่ในระหว่าง 17 ปีบริบูรณ์ ถึง 17 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนรัฐบาลสหศึกษา

โรงเรียนรัฐบาลสหศึกษา หมายถึง โรงเรียนสหศึกษาในจังหวัดพระนคร สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 5 อันได้แก่โรงเรียนที่มีรายชื่อต่อไปนี้

1. โรงเรียนอนุบาลจุฬารามวิทยาลัย
2. โรงเรียนคอนเมือง (ทหารอากาศบำรุง)

3. โรงเรียนนนทรีวิทยา
4. โรงเรียนบางกะปิ
5. โรงเรียนพรศทิทยาพยัค
6. โรงเรียนพระโขนง
7. โรงเรียนยานนาวา
8. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ผลการวัดลักษณะบุคลิกภาพที่ได้ในครั้งนี้อาจคลาดเคลื่อนบ้างเล็กน้อยเนื่องจากเด็กบางคนไม่อยู่ในสภาพพร้อมที่จะตอบ เช่น เด็กไม่สบาย นอกจากนี้ยังอาจเนื่องมาจากสาเหตุอื่นอันได้แก่ความแตกต่างของเวลา และสถานที่ที่ทำการทดสอบของเด็กแต่ละโรงเรียน